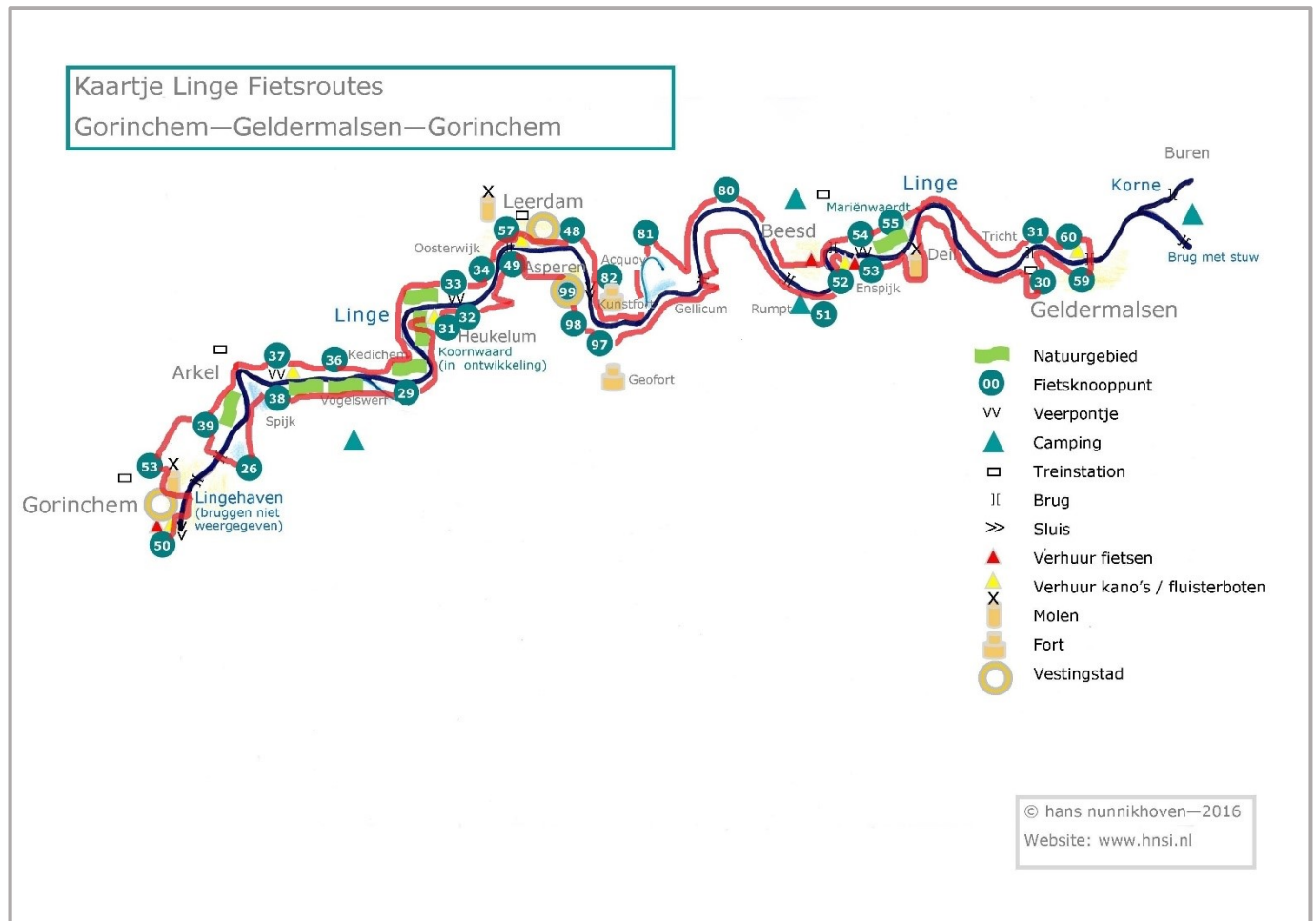

Linge Fietsroutes – Mooie fietstochten in vier seizoenen

De Linge Fietsroute volgt de rivier de Linge over haar beide oevers tussen Gorinchem en Geldermalsen. Het is een rondrit van circa 76 km als geheel via fietsknooppunten in een aantrekkelijk fietsgebied. Het Lingebied biedt voor fietsers volop afwisseling in een kleinschalig rivierlandschap met waardevolle natuur en boeiende cultuurhistorie.

Tijdens een fietstocht is de oever aan de overzijde van de rivier niet ver weg. De bochtige dijken aan beide zijden reiken een aantal meters boven rivier, uiterwaarden en oeverlanden uit, en laten voortdurend andere panorama's van de omgeving zien. De pittoreske dorpjes langs de dijken, de fruitboomgaarden en de percelen akkerland komen vol afwisseling tevoorschijn om daarna rustig weer uit zicht te verdwijnen. Met altijd weer nieuwe panorama's in het verschiet. De pleziervaartuigen op het water en de recreanten op de oevers zijn veelal vlakbij. Fietsen langs de Linge is een boeiende fietsbeleving.

Via een van de bruggen en/of met een voet- en fietsveer is de fietsroute gemakkelijk naar eigen inzichten in te korten of aan te passen. En zonder probleem is een ander beginpunt te kiezen en/of de route (gedeeltelijk) in tegengestelde richting te fietsen. De treinverbindingen in het gebied bieden de mogelijkheid een gedeelte via het spoor af te leggen.

Naast de beschrijving van de fietsroute als geheel staan enkele kortere varianten beschreven. Gorinchem als oude en moderne havenplaats aan de monding van rivier de Linge is in de beschrijvingen het vertrek- en aankomstpunt van de fietsroutes. Fietsknooppunt 50 aan de Buiten Waterpoort ligt op het verbindingspunt van Lingehaven en grote rivieren

Het Lingegebied is bij uitstek geschikt voor een fietstocht in zowel voorjaar, zomer als de herfst. En op een mooie winterdag is een fietstocht ook goed mogelijk. Is de wind te sterk voor een fietstocht? Probeer het Lingegebied! De windsterkte is hier over het algemeen net iets minder als langs de grote rivieren of in de polders. De bebouwing en begroeiing langs de route zal op veel plaatsen enige beschutting geven.

Andere en/of aanvullende activiteiten zijn in het gebied volop mogelijk. Bijvoorbeeld een kano of elektrisch aangedreven motorboot huren en zelf over de Linge varen. Of met een rondvaartboot een vaartocht op de Linge maken.

Cultuurhistorische bezienswaardigheden zijn er onder meer in de vorm van vestingstad Gorinchem en enkele forten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in de omgeving van Asperen. Glasstad Leerdam met Glasfabriek, het Nationaal Glasmuseum en de Glasblazerij ontbreekt niet op de route.

Mogelijkheden voor een korte of langere pauze zijn talrijk. Bij een van de horecagelegenheden in de karakteristieke vestingstadjes. Of in een van de landelijke theeschenkerijen/theetuinen langs de dijken. Maar ook zonder bediening zijn er volop mogelijkheden. In de openlucht staan op veel mooie plekjes langs de fietsroute een of meer zitbankjes om even uit rusten, van de omgeving te genieten en/of om wat te eten/te drinken.

Zie voor actuele informatie over de Linge Fietsroutes en voor foto's de website hnsi.nl

Routebeschrijving Linge Fietsroute 76 km Gorinchem – Geldermalsen - Gorinchem

De beschrijving van de Linge Fietsroute begint Buiten de Waterpoort in Gorinchem. Bij KNP 50. Aan de waterkant, in de stadsmuren zijn de sluisdeuren van de Lingesluis te zien. Het is de hedendaagse vaarverbinding voor kleine vaartuigen tussen Linge en Merwede.

KNP 50 – Buiten de Waterpoort, Gorinchem -> KNP 53 -> KNP 39 – Haarweg, Arkel * 3,9 km

Van Buiten de Waterpoort start de tocht richting stad. Op weg naar knooppunt 53. Over het Eind langs de voormalige sluiscolk. Na RA de brug over te zijn gefietst volgt de route LA de Appeldijk en de Havendijk. Langs de Lingehaven. Fiets bij de derde brug (Korenbrug) LA. Vervolg de route over de brug en sla bij het tweede kruispunt onderaan de stoep RA. Fiets langs het Paardenwater en via de brug over het Gorinchemse kanaal naar de rotonde. Fiets de rotonde driekwart rond en sla vervolgens RA naar de Concordiaweg. Circa 50 meter voor de brug bevindt zich KNP 53 (overzichtsbord staat aan de overkant van de drukke weg). Sla bij dit knooppunt RA en volg het fietspad dat langs het Merwedekanaal ligt, richting Arkel. Fiets onder het viaduct van de snelweg en de Betuwe Spoorlijn door en volg het fietspad tot de brug aan de linkerhand. Sla op het kruispunt van weg en fietspad RA, en fiets via de Haarweg richting KNP 39.

KNP 39 -> KNP 26 -> KNP 38 – Voetveer Arkel * 3,1 km

Fiets bij KNP 39 RA en via de Arkelse Onderweg naar KNP 26. Fiets bij de rotonde LA en direct RA, het fietspad omhoog. Via het viaduct wordt parallel aan de snelweg A15 en de Betuwe Spoorlijn, over de Linge gefietst. Sla direct na het viaduct bij KNP 26 LA. Volg de dijk langs de Linge richting KNP 38. De eerste paar honderd meter fiets je op een vrij drukke verbindingsweg om daarna deze weg naar links oversteken. Blijf de dijk volgen naar het veerpontje Arkel-Spijk bij KNP 38. Na een scherpe bocht naar rechts, is het pontje te zien.

KNP 38 -> KNP 29 -> KNP 31/32 (Heukelum) * 7,1 km

Volg de Lingedijk van KNP 38 naar KNP 29. Dit knooppunt ligt ruim drie kilometer verder, bij het buurtschap Vogelswerf. Dit is een gedeelte waarop duidelijk de rietlanden en grienden op de oevers van de Linge zijn waar te nemen.

Na enkele kilometers staat aan de Linge en opvallend huisje - een weeghuisje. Het was een plek waar goederen die vervoerd werden, gewogen konden worden.

Tevens zijn bij Vogelswerf enkele onderdelen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie langs de kant van de weg te zien, zoals een bunker en wachtpost.

In Vogelswerf is binnendijks de Koffie & Theeschenkerij De Uitspanning gelegen.

KNP 29 wordt voorbijgefietst richting Heukelum. Sla na circa 500 meter op de T-splitsing bij het witte huis LA en fiets over de Groeneweg richting het Appeldijkje. Op de T-splitsing zijn aan de kant van de Linge een aantal opmerkelijke landschappen te zien. Aan de overkant van de Linge ligt een vrij uitgestrekt uiterwaardengebied dat een bestemming als natuurgebied heeft. In noordelijke richting ligt natuurgebied de Koornwaard.

Vervolg de fietsroute en fiets na enkele honderden meters naar links het sfeervolle Appeldijkje op. Na ruim een kilometer is bij de scherpe bocht naar rechts, aan de linkerkant op het terrein van de voormalige steenfabriek onder meer een ambachtelijke bierbrouwerij gevestigd; Brouwerij 't Kuipertje. Het vervolg van de route via dit dijkje leidt naar Heukelum bij KNP 31/KNP 32. Vanaf KNP 32 fiets je via de Marinus Visserstraat en de Kruissteiger naar de Lingewal bij KNP 31. Hier is de aanlegsteiger van het voetveer.

KNP 31/32 - voetveer Heukelum -> KNP 49 -> KNP 99 (Asperen) * 6,2 km

Vanaf het voetveer wordt de fietstocht vervolgd over de Lingewal in oostelijke richting naar KNP 49. Hiervoor worden na de Lingewal RA de Gragtdijk en vervolgens LA de Heidensweg gevolgd tot vlak voor de rotonde bij de provinciale weg N848. Steek nog voor de rotonde LA de weg over en neem het fietspad over de Oude Zuiderlingedijk. Blijf het fietspad volgen tot de kruising. Bij het kruispunt van deze dijk met de provinciale weg ligt KNP 49.

Bij KNP 49 de drukke verkeersweg oversteken en de dijk en fietspad volgen richting Asperen. Het eerste stuk wordt de Oude Zuiderlingedijk genoemd, vervolgens is de naamgeving Leerdamseweg. Sla aan het einde van deze weg, voor de begraafplaats, LA de Nieuwstraat in. Neem in deze straat de tweede straat RA. Fiets vervolgens via de Voorstraat naar KNP 99 op de Lingedijk.

KNP 99 - Asperen -> KNP 98 -> KNP 97 -> KNP 51 (Enspijk) * 9,5 km

De fietsroute wordt bij KNP 99 rechtdoor vervolgd over de Lingedijk. KNP 98 wordt gepasseerd richting KNP 97. KNP 51 ligt vele kilometers verder bij Enspijk.

Eerst een bezoek aan het GeoFort brengen? Fiets daarvoor bij KNP 97 RA de Nieuwe Steeg in, richting Herwijnen. Het GeoFort is na een paar honderd meter aan de linkerkant van de weg te vinden.

De fietsroute vanaf KNP 97. Volg eerst de Lingedijk naar het karakteristieke dijkdorp Gellicum. De witgepleisterde huizen van het dorp staan zorgvuldig gerangschikt langs de doorlopende dijkbocht. Bij een blik achterom staat een

boerderij onverwachts en opmerkelijk dichtbij de rivier. Een honderd meter voor de brug is de Theeschenkerij de Lingerijen aan de dijk te vinden.

De provinciale weg en brug kan gepasseerd worden door links aan te houden en onder de brug door te fietsen. Na de brug wordt de Lingedijk vervolgd. Na een paar honderd meter verschijnen uitgestrekte boomgaarden. Enkele kilometers verder worden de boomgaarden op de Lingeoever afgewisseld met graslanden, akkers en enkele waterplassen.

Met een bocht naar rechts komt vervolgens het langgerekte dijkdorp Rumpt tevoorschijn. Enkele kilometers verder ligt de Blauwe Huisbrug voor een wegverbinding met Beesd op de andere oever. In 1956 verving deze brug een veerverbinding op dezelfde plaats.

Via een smalle doorgang onder de brug kunnen fietsers de route richting Enspijk vervolgen. Oppassen voor tegenliggers!!!

Even verder ligt de Boutesteijnse Theetuin. Een theetuin aan de Linge bij de Boutesteijnse Sluis. Het sluisje uit de 14^e eeuw ligt tussen de Linge en de gegraven wetering. Deze wetering en het sluisje vormde eeuwenlang een onderdeel van de vaarweg tussen Culemborg en Haaften/Zaltbommel. In 1999 is het sluisje gerestaureerd. Verder fietsend wordt de Lingebocht naar links gevolgd, naar KNP 51 aan de Polderdijk in Enspijk.

KNP 51 -> KNP 52 -> KNP 53 -> KNP 30 Genteldijk, Geldermalsen * 8,5 km

Bij KNP 51 links aanhouden. Vanaf het fietspad is op de andere oever van de Linge molen De Vrijheid op de Molendijk in Beesd te zien. Het jaar 1826 staat als bouwjaar vermeld. Mogelijk is de molen ouder en gaat het om een ingrijpend verbouwde molen uit de 14^e eeuw.

Volg het fietspad onder de snelweg door naar het dorp Enspijk. Fiets over het bochtige dijkje naar het dorp.

KNP 52 en KNP 53 liggen vlak bij elkaar in het dorp Enspijk. KNP 53 ligt bij het voetveer Enspijk-Mariënwaerdt.

Na het verlaten van de dorpskern en fietsend over de Kampsedijk trekt de witte molen verderop de aandacht. Molen De Vlinder is een oude graanmolen (bouwjaar 1913;1931). Dit is een bijzonder mooi punt aan de Linge. Aan de overkant liggen de uitgestrekte grienden met knotwilgen van de Heerlijkheid Landgoed Mariënwaerdt.

De fietsroute wijkt vervolgens over een afstand van meerdere honderden meters van de rivier af, om bij de molen weer op de dijk langs de Linge uit te komen. Volg aan het einde van de dijk het pad RA naar beneden richting provinciale weg. Fiets nog voor deze weg LA de Beemdweg op. En daarna de eerste weg LA, de Molenweg richting de molen en dijk.

Fiets over de Appeldijk en vervolgens met een ruime bocht naar rechts over de Koningsweg richting Deil. Fiets in Deil, voor de dorpskern LA en volg de route over de Krooiweg, Deilsedijk en Oosteneind richting Geldermalsen. Op de Deilsedijk

wordt weer langs de Linge gefietst met aan de overkant uitgestrekte boomgaarden op de Lingeoever. Het dorpje Tricht aan de overkant van de rivier en de boomgaarden op de oevers geven een karakteristiek beeld van de Betuwe. In Geldermalsen bij het trein- en busstation rechts aanhouden en vervolgens bij de provinciale weg LA, onder het spoorwegviaduct door. Hierna gelijk LA de Genteldijk op fietsen, naar KNP 30 aan de oostzijde van het station van Geldermalsen.

KNP 30 -> KNP 59 * 1,5 km

Vanaf KNP 30 de Genteldijk vervolgen. Deze dijk gaat over in de Koppelsedijk en maakt bij de Linge een scherpe bocht naar rechts. Bij de tweede straat aan de rechterhand, RA de Kerkstraat inrijden. Direct LA de Herman Kuijkstraat in fietsen. Bij de kruising met de Rijksstraatweg is KNP 59. Het centrale deel van Geldermalsen ligt aan de linkerkant van de Kuijkstraat en de Rijksstraatweg.

KNP 59 - Rijksstraatweg, Geldermalsen -> KNP 60 (Buurmalsen) * 0,9 km

Fiets vanaf KNP 59 RA de Rijksstraatweg op, richting Buurmalsen aan de overkant van de Linge. Na de rotonde aan deze kant volgt de brug over Linge naar de rotonde aan de overkant. De rotonde in Buurmalsen driekwart rondfietsen en vervolgens de Lingedijk op fietsen naar KNP 60.

KNP 60 -> KNP 31 -> KNP 55 - Mariënwaerdt -> KNP 54 -> KNP 80 – Lingedijk, Rhenoy * 10,1 km

Van KNP 60 volgt de fietsroute over de Lingedijk naar KNP 31 vlak voor de spoorwegovergang. De spoorbrug over de Linge ligt links.

Via de Lingedijk wordt verder gefietst richting Mariënwaerdt en Beesd. De Lingedijk gaat verderop over in de Appeldijk. Deze Appeldijk is tijdens de periode van de bloesem een toeristische attractie.

De route gaat van de Appeldijk over in een meer bosachtig landschap bij de Kloosterdreef; het meer centrale deel van Heerlijkheid Landgoed de Mariënwaerdt. Het volgende knooppunt 54 ligt aan het einde van de 2^e Dreef, een paar honderd meter verder. Na dit knooppunt wordt de weg vervolgd over de Notendijk richting KNP 80. Dit punt ligt een aantal kilometers verder bij Rhenoy, voorbij Beesd.

Fiets aan het einde van de Notendijk, RA de Havendijk op. Vervolgens via het viaduct de snelweg onderdoor en sla RA bij de vierde straat aan de rechterkant; de Voorstraat in. Dit is een hoofdstraat van Beesd. Een beschermd dorpsgezicht. Fiets de Voorstraat door tot het kruispunt bij de brug aan de linkerkant, die de verbinding vormt met Rumpt. Fiets hier rechtdoor, de Dokter A. Kuyperweg in. Fiets deze straat uit tot aan het begin van de Lingedijk in Rhenoy (KNP 80). Vlakbij het Uilen- en dierenpark De Paay.

KNP 80 -> KNP 81 - Acquoy -> KNP 82 - Langendijk, Asperen * 7,1 km

Na KNP 80 is even verderop het Linge Terras Rust Wat gelegen. Een mooi terras aan de rivier de Linge.

De fietstocht wordt vervolgd over de Lingedijk naar de dorpskern van Rhenoy. De dijk naar links aanhouden. Bij de scherpe bocht naar rechts de Lingedijk vervolgen.

Fiets bij de T-splitsing via de Dorpsstraat naar de provinciale weg. Sla bij de drukke verkeersweg RA en volg het fietspad parallel aan de verkeersweg. Na 1,5 km bevindt zich KNP 81.

Bij dit knooppunt de provinciale weg onderdoor lopen via de (fietsers)tunnel. Fiets vervolgens via de Nieuwe Steeg en de Lingedijk richting de dorpskern van Acquoy. De dorpskern is beschermd dorpsgezicht. Het kerkje met de niet zo hoge, maar scheve toren is opmerkelijk. Vervolgens de Lingedijk blijven volgen langs de 'dode arm' van de Linge. Bij T-splitsing LA richting Asperen. Volg de Langendijk over een afstand van een kleine twee kilometer naar KNP 82. Dit punt ligt boven aan de dijk bij de Sluis van Asperen. Vlak voor dit knooppunt bevindt zich aan de rechterkant van de weg KunstFort Asperen.

KNP 82 -> KNP 48 – Leerdam -> KNP 57 * 3,2 km

Sla bij het KNP 82 RA, en volg de Meerdijk richting Leerdam. Aan de linkerkant is, aan de overkant van de rivier, Asperen te zien. De brede oevers van de Linge zijn opmerkelijk. Sla bij de T-splitsing LA richting Leerdam.

Fiets over de Horndijk het centrum van Leerdam in. De Horndijk gaat over in de Hoogstraat. Fiets na circa 1.5 km RA de Hoogendijk in en sla vervolgens direct LA en fiets de Kerkstraat in. Deze straat komt uit op de Lingedijk. Al snel ligt KNP 57 op de fietsroute, op de kruising bij de provinciale weg.

KNP 57 - Leerdam -> KNP 34 -> KNP 33 -> KNP 36 -> KNP 37 -> KNP 39 -> KNP 53 -> KNP 50 - Buiten de Waterpoort, Gorinchem * 15,0 km

Steek de drukke verkeersweg over en vervolg de fietstocht over de Lingedijk richting Kedichem, Arkel en Gorinchem.

Aan de binnenkant van de dijk staat De Glasfabriek. Even verderop is het Glasmuseum aan de dijk gevestigd.

Na Leerdam ligt het dorpje Oosterwijk. Een dorp met een Beschermd Dorpsgezicht. Deze bescherming heeft te maken met de effecten die dijkdoorbraken in het verleden gehad hebben op de structuur van het dorp. Zo is er een wiel middenin het dorp.

Bij KNP 34 (Oosterwijk) wordt de route over de dijk vervolgd naar KNP 33. Op dit gedeelte is aan de overkant van de Linge, op enige afstand, Heukelum te zien. Bij KNP 33 ligt het dagrecreatieterrein De Galgenwaard. Dit terrein is tevens de toegang naar het voetveer Galgenwaard-Heukelum.

Vanaf KNP 33 bevinden zich rietvelden gecombineerd met kleine percelen hakhout op de oever van de Linge. Eerst is er een doorlopende bocht naar links. Vervolgens ligt uiterwaardengebied De Kedichemse Eng onder aan de dijk. Het is een geliefde plek voor diverse soorten ganzen en eenden. Weidevogels en steltlopers zoals de grutto en de scholekster zijn met regelmaat vanaf de dijk te zien. Kleine zwarte sterns zijn in voorjaar en zomer te gast. De sterns verlevendigen de omgeving met acrobatische vluchten. Onverwachts kunnen een of meerdere vogeltjes met de nodige drukte voorbij vliegen. Wandelen over het zomerdijkje in het natuurgebied is mogelijk.

Na een scherpe bocht naar rechts is even verder op een mooi panoramapunt. Op dit punt is de Linge en directe omgeving over meerdere kilometers te zien. Aan de overkant ligt de Spijkse Waard. Op dit punt is het Hotel-restaurant Aan de Linge gevestigd. Het heeft een terras aan de waterkant.

Direct na de dorpskern van Kedichem ligt binnendijs de Oude Wiel. Ontstaan in de 18^e en begin 19^e eeuw.

Vervolg de fietsroute over de lingedijk die hier de naam Rietveld heeft. De lintbebouwing vormt het buurtschap met dezelfde naam. De vele rietvelden in de omgeving hebben ongetwijfeld voor de naamgeving gezorgd.

KNP 37 ligt bij het voetveer Arkel-Spijk. Bij het pontje onderaan de veerstoep is een koffie- en theeschenkerij.

Nog voor het centrale deel van Arkel wordt de sluis over het Verbindingskanaal gepasseerd. Dit kanaal ligt tussen de Linge en het Merwedekanaal. Op het ogenblik is het vooral bestemd voor de vaarroute van vele recreatieve vaartuigen.

Sla op de kruising LA en volg de dijk. Fiets na de doorlopende bocht, RA de stoep af. Dit is de Arkelse Onderweg. Na circa 1 km, bij de T-splitsing met de Haarweg, ben je bij KNP 39.

KNP 39 is ook opgenomen in het eerste gedeelte van de route. Voor de weg terug naar het startpunt van de tocht in Gorinchem, wordt dezelfde route aangehouden. Volg de Haarweg naar het kruispunt met het fietspad voor de brug over het Merwedekanaal. Sla hier LA en volg het fietspad langs het kanaal naar Gorinchem. Steek aan het einde van het pad de (drukke) verkeersweg over. Dit is KNP 53. Fiets bij dit knooppunt LA. Volg het fietspad en fiets bij de rotonde RA de stoep omhoog. En vervolg de weg over de brug en langs het Paardenwater en sla bij kruising LA. Fiets de stoep op en vervolgens de Korenbrug over. Sla na de brug RA en fiets langs de Lingehaven over de Havendijk en Appeldijk. Fiets de derde brug, de Peterbrug, over. Sla vervolgens LA en fiets naar het eindpunt van de route via het Eind en vervolgens naar KNP 50 – Buiten de Waterpoort.

Korte beschrijvingen Linge Fietsroutes

Afstanden 76 km – 56 km - 37 km – 27 km – 38 km

Korte beschrijving Linge Fietsroute 76 km

Gorinchem – Geldermalsen – Gorinchem

KNP 50 – Gorinchem, Buiten de Waterpoort

-> 53 -> 39 -> 26 -> 38 (voetveer Arkel – Spijk)

-> 29 -> 31 -> 32 -> 49 -> KNP 99 – Asperen, Lingedijk (20,3 km)

-> 98 -> 97 -> 51 -> 52 -> 53 ->

KNP 30 – Genteldijk, Station Geldermalsen (38,3 km)

-> 59 -> 60 -> 31 -> KNP 55 (Mariënwaerdt)

-> 54 -> 80 -> 81 -> 82 -> -> 48 (Leerdam, Horndijk)

-> 57 -> 34 -> 33 -> 36 -> 37 -> 39 -> 53 ->

KNP 50 – Gorinchem, Buiten de Waterpoort

Linge Fietsroute 56 km

Gorinchem – Asperen – Rumpt – Beesd – Leerdam – Gorinchem

KNP 50 – Gorinchem, Buiten de Waterpoort

-> 53 -> 39 -> 26 -> 38 (voetveer Arkel – Spijk)

-> 29 -> 31 -> 32 -> 49 -> KNP 99 – Asperen, Lingedijk (20,3 km)

-> 98 -> 97 -> richting KNP 51 (Enspiijk)

Nog voor KNP 51 op circa 29 km afstand, wisselt de fietsroute van oever bij de Blauwe Huisbrug. De verbinding tussen Rumpt en Beesd. Neem nog voor de onderdoorgang van de brug, het pad RA omhoog en fiets vervolgens LA het fietspad over de brug naar Beesd. Fiets bij de eerste kruising in Beesd LA, de Doctor A. Kuyperweg in, richting KNP 80.

-> 80 -> 81 -> 82 -> KNP 48 - Leerdam, Horndijk

-> 57 -> 34 -> 33 -> 36 -> 37 -> 39 -> 53

KNP 50 – Gorinchem, Buiten de Waterpoort

Linge Fietsroute 37 km

Gorinchem – Asperen – Leerdam – Gorinchem

KNP 50 – Gorinchem, Buiten de Waterpoort

-> 53 -> 39 -> 26 -> 38

-> 29 -> 31 -> 32 -> 49 ->

KNP 99 – Asperen, Lingedijk (20,3 km)

Sla op de dijk LA en fiets via de twee bruggen over de sluizen naar KNP 82.

KNP 82 – Langendijk, Asperen

KNP 48 - Leerdam, Horndijk

-> 57 -> 34 -> 33 -> 36 -> 37 -> 39 -> 53

KNP 50 – Gorinchem, Buiten de Waterpoort

Linge Fietsroute 27 km

Gorinchem – Heukelum (voetveer) – Oosterwijk – Gorinchem

KNP 50 – Gorinchem, Buiten de Waterpoort

-> 53 -> 39 -> 26 -> 38

-> 29 -> 31 -> 32 -> 33

KNP 32 Lingewal, Heukelum (14,1 km)

Voetveer Heukelum - Galgenwaard (Oosterwijk)

KNP 33 (Boven aan Lingedijk, Oosterwijk)

-> 36 -> 37 -> 39 -> 53

KNP 50 – Gorinchem, Buiten de Waterpoort

Linge Fietsroute 38 km – combinatie fietstocht en trein

Gorinchem – Geldermalsen – Gorinchem

KNP 50 – Gorinchem, Buiten de Waterpoort

-> 53 -> 39 -> 26 -> 38 (voetveer Arkel – Spijk)

-> 29 -> 31 -> 32 -> 49 -> KNP 99 – Asperen, Lingedijk (20,3 km)

-> 98 -> 97 -> 51 -> 52 -> 53 ->

KNP 30 – Genteldijk, Station Geldermalsen (38,3 km)

In de omgeving van KNP 30 bevindt zich het treinstation Geldermalsen.

Dit is het punt om met fiets en trein terug te reizen naar Gorinchem en/of verder te reizen.

Aanvullende Informatie en Tips

Linge Fietsroutes

Algemene en Toeristische Informatie

Een breed scala aan toeristische informatie is onder meer te vinden op de websites: vvgorinchem.nl, vvsleerdam.nl, hollandschewaterlinie.nl, rivierenland.nl, lingeweb.nl

De websites van de gemeenten Gorinchem, Lingewaal, Geldermalsen, Leerdam en Giessenlanden geven diverse informatie over steden, dorpen en buurtschappen.

Fietsknooppuntennetwerk. Bij de samenstelling van de fietsroutes is gebruik gemaakt van het bestaande en algemeen bekende fietsknooppuntennetwerk. Bij de fietsknooppunten zijn duidelijke overzichtskaarten langs de kant van de weg geplaatst. Hierop staan de fietsknooppunten aangegeven. Voor het volgende knooppunt volg je eenvoudig de bordjes met de groene nummers op een witte ondergrond.

Voor meer topografische gegevens en/of het nauwkeurig plannen van de eigen fietstocht zijn er Toeristische Kaarten waarop de knooppunten staan aangegeven. Ze worden onder meer verkocht bij de VVV 's en de ANWB.

Het is ook mogelijk een route te plannen via internet. Raadpleeg hiervoor bijvoorbeeld (een van) de volgende website: planjeroute.nl, fietsen.123.nl, fietseropuit.nl.

Oplaadmogelijkheden voor elektrische fietsen. Er zijn een aantal oplaadpunten op de route. In Geldermalsen is een oplaadpunt aan de Markt bij Le Melangeur. Meerdere oplaadpunten zijn aanwezig op Landgoed Heerlijkheid Mariënwaerdt. In Beesd is een oplaadpunt bij Uitspanning de Nootenboom in de Middenstraat en in Gorinchem is een oplaadpunt bij Petit Restaurant Boulevard – Buiten de Waterpoort. Meer oplaadpunten in de omgeving van de fietsroute zijn te vinden op onder meer de website fietsoplaadpunten.nl.

Voet- en fietsveren. Op de fietsroute liggen drie voetveren over rivier de Linge:

- Arkel-Spijk
- Heukelum-Galgenwaard (Oosterwijk)
- Enspijk-Mariënwaerdt.

De veerpontjes varen tijdens een lang (zomer) seizoen. Zie voor informatie over de voetveren de website voetveren.nl. Wil je gebruik maken van een of meer voetveren dan is het raadzaam de bovenstaande website te raadplegen voor vaarperiode/vaardagen in het jaar alsook de vaartijden op de dag.

Bruggen over de Linge. Naast de veerpontjes zijn er een aantal bruggen over de rivier. Ook op tijden en in perioden dat er geen veerpontjes varen kunnen deze gebruikt worden om naar de overkant, naar de andere oever, te komen.

Omgeving Gorinchem: Drietal bruggen Linge haven; Linge brug; fietspad langs viaduct snelweg A15 aan de noordkant van Gorinchem.

Omgeving Leerdam: Fietspad over brug langs provinciale weg Leerdam-Vuren aan westkant van Leerdam.

Omgeving Asperen: Via de twee bruggen over de keersluizen.

Omgeving Gellicum: Fietspad over brug langs provinciale weg Leerdam-Geldermalsen

Omgeving Beesd: Fietspad over Blauwe Huisbrug langs verkeersweg tussen Beesd en Rumpt; Fietspad over viaduct langs de snelweg A2 aan de oostkant van Beesd.

Omgeving Geldermalsen: Fietspad langs spoorlijn via spoorbrug tussen Geldermalsen en Tricht; fietspad over brug langs verkeersweg Geldermalsen richting Buren, aan oostzijde van Geldermalsen.

Toeristisch verkeer en wandelaars. De Linge en omgeving is een geliefd fietsgebied. Vooral in de periode van de bloesem in april maken veel fietsers een tochtje. Op een zonnige weekenddag kan het erg druk zijn. In combinatie met ander verkeer kunnen fietsers op bepaalde plaatsen, voornamelijk in de middag te maken krijgen met een aanzienlijke verkeersdruk. Kies om drukte te vermijden tijdens de bloesemperiode de ochtenduren. Deze zijn minder druk. Of kies, als dat mogelijk is, een doordeweekse dag uit.

Ieder jaar in april wordt op een zaterdag in april de Nationale Rode Kruis Bloesemwandeltocht gehouden. Vele duizenden wandelaars maken op die dag wandeltochten in het gebied tussen Geldermalsen en Asperen. Verkeerswegen zijn op veel plaatsen afgesloten. Fietstochten zijn op die dag moeilijk te maken. In 2018 wordt deze wandeltocht op zaterdag 21 april georganiseerd.

Fietsers dienen het hele jaar door, naast gemotoriseerd verkeer en andere fietsers, rekening te houden met wandelaars op wegen en fietspaden.

Treinverbindingen. Gorinchem en Geldermalsen liggen op de MerwedeLingelijn. Een regionale spoorlijn tussen Dordrecht, Gorinchem en Geldermalsen. Op het traject Gorinchem-Geldermalsen zijn stations in Gorinchem, Arkel, Leerdam, Beesd en Geldermalsen. De treinstations bevinden zich niet ver van de fietsroute. Het treinvervoer is ingesteld op vervoer van passagiers met fiets. Vervoer van de fiets is gratis.

De trein als een aansluitend vervoermiddel voor de langere afstanden gebruiken is goed mogelijk. De treinstations Geldermalsen en Dordrecht zijn verbonden met het nationale railnetwerk. De treinverbinding tussen Gorinchem en Geldermalsen biedt ook de mogelijkheid om bijvoorbeeld de helft van de route te fietsen en met de trein naar het startpunt of naar een andere plaats te reizen.

Campings en andere overnachtingsmogelijkheden. Voor degenen die plannen hebben om tijdens, voor of na een fietstocht te overnachten zijn er diverse overnachtingsmogelijkheden.

In de omgeving van de Linge zijn een aanzienlijk aantal campings te vinden.

Grotere en kleinere campings. Gebruik van de zoektermen 'campings Vijfheerenlanden' en 'campings Betuwe' op de internetbrowsers geven informatie over een groot aantal campings in en nabij het Lingegebied.

Twee landelijk gelegen kampeermogelijkheden in een omgeving met fruitbomen worden hier genoemd. In Rumpt ligt Camping De Pit aan de Polderdijk. Circa twee kilometer van het centrum van Geldermalsen is richting Buren aan de Erichemsekade het natuurkampeerterrein De Karekiet te vinden. Zie voor meer informatie de websites campingdepit.nl en karekiet.com.

Twee campings in de omgeving van Gorinchem zijn Camping Lievalinge in het Lingebos en Camping de Mosterdpot in Woudrichem (eenvoudig te bereiken met de veerdienst Gorinchem-Woudrichem). Meer informatie over deze campings is te vinden op de websites lievelinge.nl en demosterdpot.nl. Op Fort Vuren zijn een aantal plaatsen voor kleine tenten. Het fort ligt aan de Waal, tegenover Slot Loevestein, op 5 km van Gorinchem. Zie voor meer info de website fortvuren.nl.

In het Lingegebied zijn een aanzienlijk aantal B&B 's. Informatie over B&B 's in de omgeving is onder meer te vinden op de website bedandbreakfast.nl, op de websites van de VVV 's, en via internet. Gebruik op internet de zoekterm 'B&B' in combinatie met 'Linge' of 'plaats'.

Andere overnachtingsmogelijkheden zijn onder meer te vinden op de websites van de VVV 's, lingeweb.nl. en rivierenland.nl.

Eten & Drinken. Het Lingegebied heeft in de periode half april – half augustus tal van mogelijkheden om wat te drinken en/of te eten. Buiten deze periode is het aanbod minder ruim.

Theeschenkerijen, waar ook koffie of limonade kan worden gedronken en gebak en een broodje kan worden gegeten, zijn langs de fietsroute onder meer in de volgende plaatsen te vinden:

- De Uitspanning, in Vogelswerf, aan de dijk tussen Spijk en Heukelum
- De Lingerije, aan de dijk vlakbij de brug in Gellicum
- De Boutestijnse Theetuin, bij het sluisje in Rumpt
- Theetuin Carolinge in Arkel, bij voet- en fietsveer Arkel-Spijk

Café-restaurants met een terras vlakbij of aan de Linge zijn onder meer te vinden in Rhenoy (Rust Wat), Leerdam, Kedichem (Aan de Linge) en Gorinchem.

In de grotere plaatsen zoals Gorinchem, Geldermalsen, Beesd en Leerdam is buiten het zomerseizoen over het algemeen altijd wel een horecagelegenheid geopend om wat te eten en/of te drinken

Verkoop Streekproducten. Streekproducten worden verkocht bij:

- De Hoenderik, aan de Lingedijk in Tricht
- Landgoed Heerlijkheid De Mariënwaerdt
- Story's Graanmaalterij, aan de Lingedijk, in Rhenoy
- Linge Loods Paradijs, aan de oude Zuiderlingedijk, in Asperen
- Molen Nooit Volmaakt, op de Begijnenwal (omgeving Lingehaven), in Gorinchem

Varen op de Linge. Kanoën en een vaartocht met een fluisterboot. Twee activiteiten die qua tijd minder makkelijk te combineren zijn met een lange fietstocht langs de Linge. Het zijn wel twee mogelijkheden om de Lingestreek van een andere kant te zien – vanaf het water. Kanoën op de Linge of zelf een vaartocht maken met een elektrisch aangedreven fluisterboot geven een unieke beleving van het gebied.

Verhuur van kano's: bij de Appelgaard in Heukelum en bij de Betuwse Stroom/Kanoweb.nl in Enspijk, Buurmalsen en Leerdam. Zie voor meer informatie de websites appelgaard.nl en kanoweb.nl.

Verhuur van fluisterboten: Sloepverhuur bij Eco Recreatie. Lig- en vertrekplaats bij Carolinge, Arkel (fietspontje Arkel-Spijk). Zie voor meer informatie websites ecorecreatie.nl en carolinge.nl

Vaartocht met rondvaartboot. Een andere mogelijkheid om vanaf het water de omgeving te beleven is een tocht op een rondvaartboot van Rederij Leerdam. Diverse tochten worden gevaren. Vertrek- en aankomstplaats is Leerdam. De tijdsduur van de tochten is veelal beperkt tot 90 of 120 minuten. Zie voor informatie de website rederijleerdam.nl.

Poldergemalen. Rivier de Linge is uitermate belangrijk voor de afwatering en waterbeheer van een groot gebied. De hoofdafwatering van de Linge vindt al meer dan een eeuw plaats met een gemaal in Hardinxveld dat overtollig lingewater via de Gorinchemse kanaalsluis en het kanaal van Steenenhoek in rivier de Merwede pompt. Dit gemaal verwerkt de afvoer van overvloedig regenwater van zowel het Merwedekanaal (Vijfheerenlanden) als van de Linge (Betuwe, Tielerwaard en Vijfheerenlanden).

Langs de fietsroutes staan meerdere gemalen die overtollige polderwater in de Linge pompen. Zoals in de omgeving van Vogelswerf, Gellicum, Leerdam en Kedichem.

Informatieborden langs de fietsroute. Op een aantal plaatsen staan informatieborden over bezienswaardigheden en omgeving. In Vogelswerf staat bijvoorbeeld een informatiebord over de Nieuwe Hollandse Waterlinie bij een oude wachtpost met bunkers. Natuurgebieden zijn veelal van informatieborden voorzien.

Informatie natuur- en landschapsgebieden

Uiterwaarden tussen Gorinchem, Leerdam en Asperen

In de uiterwaarden bevinden tussen deze plaatsen een aantal langgerekte natuur- en landschapsgebieden langs de Linge. Deze bestaan uit een voor het Lingegebied kenmerkende begroeiing in de vorm van grienden, broekbossen en rietlanden. Ze bepalen voor een belangrijk deel de rivierlandschappen die vanaf de dijken te zien zijn. Hier en daar is het mogelijk een wandeling te maken. Bijvoorbeeld is er een wandelmogelijkheid langs de rivier in de omgeving van Arkel; tussen viaduct snelweg A15-Betuwespoorlijn en de dorpskern van Arkel. Een ander wandelpad ligt in het natuurgebied in de uiterwaarden bij Kedichem

De Koornwaard (Staatsbosbeheer); omgeving Heukelum

De Koornwaard is de afgelopen jaren opnieuw ingericht als natuurproject in het kader van Natura 2000. De put is ontstaan door de winning van klei voor de steenfabriek die hier stond. En later is zand uit de put gebruikt voor onder meer de aanleg van verkeerswegen in de omgeving.

Bij het natuurproject is de put met een diepte van tien meter en meer, voor een groot deel opgevuld met baggermateriaal uit de Linge. Er zijn in de grote plas enkele eilandjes gecreëerd. Tevens is de wateruitwisseling met de Linge versterkt. Verwacht wordt dat de biodiversiteit in een aantal opzichten zal verbeteren en de natuurwaarden verhoogd worden. Daarnaast wordt de recreatieve functie van het gebied versterkt. Het gebied heeft een wandelpad met een zelf te bedienen pontje. Zie voor meer informatie bijvoorbeeld de websites K3.delta.nl en staatsbosbeheer.nl.

Landgoed Heerlijkheid Mariënwaerdt

Een gedeelte van de fietsroute tussen Geldermalsen en Beesd loopt over het landgoed. Het Landgoed heeft een aanzienlijke oppervlakte. Het biedt een interessante combinatie van cultuurhistorie, natuur en landbouw. Het landgoed is voor een belangrijk toegankelijk voor publiek. Wandel- en fietsroutes op het landgoed staan op routebordjes aangegeven. Tevens staan verschillende cultuurhistorische gebouwen aangegeven. Op het Landgoed Heerlijkheid Mariënwaerdt is de mogelijkheid om wat te drinken en/of te eten. Een winkel met verkoop van eigen streekproducten is op het landgoed aanwezig. Zie voor meer informatie de website marienwaerdt.nl.

Informatie recreatiegebieden

Het Lingebos. Dit terrein heeft een gevarieerde samenstelling met aangelegd bos, een grote waterplas en diverse recreatieve voorzieningen. Het bos is geplant aan de rand van een zandafgraving die ontstond in de eind jaren zestig bij de aanleg van verkeerswegen in de omgeving van Gorinchem. Het bos wordt beheerd door Staatsbosbeheer. De waterplas ontstaan bij de afgraving wordt (gedeeltelijk) gebruikt als recreatieplas en heeft een aantal voorzieningen. In het bos en aan de rand van de waterplas ligt Camping LieveLinge. Het Lingebos is voorzien van een aantal wandelpaden. In het bos ligt het Speelbos De Kleine Waterlinie.

Direct naast het Lingebos ligt aan de oostkant Ruitersportcentrum Lingebos en Pannenkoekenhuis Het Lingebosch. Golfbaan The Dutch grenst aan de westkant aan het Lingebos.

Het Lingebos ligt in de polder aan de zuidzijde van de Lingedijk tussen Spijk en Vogelswerf. Zie voor meer informatie bijvoorbeeld de websites staatsbosbeheer.nl (onder natuurgebieden Gelderland/Betuwe), vuren.info, campinglievelinge.nl.

Dagrecreatieterrein De Galgenwaard. Dit terrein ligt aan de Linge bij het dorp Oosterwijk met Heukelum aan de overkant van de Linge. Het is een mooie pauzeplaats voor fietsers. Op het terrein is de aanlegplaats van de veerpont

Heukelum-Galgenwaard (Oosterwijk). Zie voor meer informatie bijvoorbeeld de website uiterwaarde.nl

Gorinchem

Achtergrondinformatie

Gorinchem ligt aan de rivieren Merwede en Linge. De stad ontstond op de hoger gelegen gedeelten van de monding van de Linge als een nederzetting van vissers en boeren aan het begin van de middeleeuwen.

Gorinchem is een oude vestingstad. De stad was een garnizoensstad en maakte deel uit van de Oude Hollandse Waterlinie en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De wallen met stadsmuren met poorten en bastions geven nog steeds een beeld van de versterkingen uit een verleden tijd.

De Linge haven is van oudsher de monding van de Linge. De verbinding met de grote rivieren bestond uit een grote sluis. De haven was belangrijk voor scheepvaart, handel, overslag en verwerking van goederen. De monumentale pakhuizen op de Appeldijk en Havendijk en de graanmolen Nooit Volmaakt op de Begijnenwal (bij de Korenbrug), maar ook straatnamen als Kalkhaven herinneren aan deze tijd. Onderdelen van de voormalige grote Lingesluis zijn gerestaureerd en nog steeds zichtbaar.

Met de aanleg van het Merwedekanaal met een grote, nieuwe sluis en de al aanwezige vaarverbinding van de Linge via het Merwedekanaal is er in de loop van de vorige eeuw veel veranderd. De Linge haven met de beweegbare bruggen alsook de grote oude sluis verloren hun functie.

De Linge haven is niet gedempt en ingericht als parkeerterrein, maar is gerestaureerd en heeft in de jaren tachtig een nieuwe functie gekregen. Een recreatieve functie als jachthaven zonder beweegbare bruggen maar met een kleine sluis voor recreatieve vaartuigen. Een groot aantal pleziervaartuigen kan in de Linge haven een tijdelijke ligplaats vinden. Kleinere boten hebben via sluis en haven doorvaart tussen de Merwede, de Linge en het Merwedekanaal.

De Open Havendagen is een jaarlijkse drukbezochte festiviteit in de maand april of mei.

Aanvullende informatie

*VVV Gorinchem; Informatie en winkel; Grote Markt, Gorinchem; website vvvgorinchem.nl

*Gorcums Museum; Het museum is veelzijdig. Het belicht de geschiedenis van de stad en laat kunst van nu zien. In het museum is daarnaast veelal een tijdelijke tentoonstelling; Grote Markt, Gorinchem; website gorcumsmuseum.nl.

*Veerdiensten in Gorinchem en omgeving worden verzorgd door Riveer; onder meer zijn er veerverbindingen naar Woudrichem en Loevestein en naar Werkendam (Brabantse Biesbosch); website riveer.nl

*Gorinchem heeft een treinstation – treinverbinding Geldermalsen-Gorinchem-Dordrecht. Verbinding naar of vanaf Geldermalsen met tussenstations Arkel, Leerdam en Beesd.

De afstand van het treinstation tot KNP 50 bij Buiten de Waterpoort is circa twee kilometer. De route is als volgt:

Vanaf het treinstation RA de Stationsweg volgen naar de rotonde (circa 200 meter). Deze rotonde driekwart rond. Via de Lange brug (eerste brug) richting het centrum. Bij de tweede rotonde rechtdoor over de Korte brug (tweede brug) en de bordjes voor de veerponten Woudrichem en Sleeuwijk / KNP 50 blijven volgen.

Op de terugweg is eventueel vanaf KNP 53 direct naar het treinstation te fietsen. Sla hiervoor bij KNP 53 RA. Fiets over de brug en fiets over het fietspad met de naar links afbuigende weg mee. Oppassen voor naar rechts afslaand verkeer!! Volg de Stationsweg naar het trein- en busstation.

* Het huren van fietsen is in Gorinchem onder meer mogelijk bij de Linge haven aan het Eind.

* Eten & Drinken. Er zijn diverse mogelijkheden om wat te en/of te drinken; bijvoorbeeld Buiten de Waterpoort en op de Grote Markt.

Heukelum

Heukelum is een vroegmiddeleeuws stadje met stadsmuren, een stadsgracht en met een kasteel stammend uit de 16^e eeuw. Er staan enkele zeer oude historische panden in het stadje, zoals Het Oude Stadhuis (1593).

Op het ogenblik biedt het stadje een aantrekkelijke ligging aan de Linge. Met een kade als kleine promenade langs de rivier. En met aan de overkant het met fiets- en voetveer te bereiken dagrecreatieterrein Galgenwaard.

Asperen

Achtergrondinformatie

Het oude stadje Asperen met de karakteristieke kerktoren en de gerestaureerde stadswal heeft een bijzonder mooie ligging langs de Linge. Asperen aan de Linge is goed te zien vanaf de bruggen over de sluizen. Een andere mogelijkheid is door in de Voorstraat, vlak voordat de straat omhoogloopt naar de dijk, LA de Oranjestraat in te fietsen. Fiets na de bocht naar links de Waterpoort in. Neem hier een pad naar de waterkant van de Linge. Vanaf deze plek is het ook mogelijk de stadswal op te lopen.

Een paar honderd meter richting Geldermalsen, even voorbij de sluizen, is een pauzeplaats voor fietsers en wandelaars ingericht met uitzicht op de keersluizen en inundatiesluizen. Een bijzonder mooi plekje voor een pauze langs het water.

Aan de rand van de plaats bevinden zich twee keersluizen in de Linge als onderdeel van de Diefdijklinie. Lingewater maar ook overstromingswater uit de hoger gelegen Betuwe kon met behulp van deze keersluizen en de hoge dijken (Diefdijk en Zuiderlingedijk) tegengehouden worden. Het water stroomde zodoende niet naar het lager gelegen westelijke deel van het gebied tussen de grote rivieren. De twee sluizen gebouwd in 1809 en 1862 hadden tevens een belangrijke functie voor de

Nieuwe Hollandse Waterlinie. Samen met twee inundatiesluizen kon het aangrenzende land van meerdere decimeters rivierwater worden voorzien. Enkele forten in de directe omgeving dienden voor extra verdediging van waterwerken en omgeving te zorgen. Dit alles behoorde bij de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Een verdedigingslinie van Muiden aan de Zuiderzee, tot aan het gebied waar de rivieren Waal, Merwede en Maas samenkomen.

Aanvullende informatie

* Museum. In het stadje is een klein museum. Het museum is gevestigd in een kleine arbeiderswoning met uitbouw. De woning tracht zo getrouw mogelijk een beeld te geven de wijze waarop een arbeidersgezin woonde aan het einde van de negentiende eeuw. Een ander deel van het museum is ingericht als expositieruimte. Voor een bezoek aan het museum is het nodig zich aan te melden. Zie website oud-asperen.nl

* **Fort Asperen (KunstFort)** en **Fort Nieuwe Steeg (GeoFort)**. Beide forten gelegen in de nabije omgeving van Asperen zijn te bezoeken. Fort Asperen heeft als KunstFort voor een kunstzinnige invalshoek gekozen als nieuwe functie van het fort. Fort Nieuwe Steeg richt zich als GeoFort op een eigentijdse en boeiende beleving van alles wat met cartografie en navigatie te maken heeft. Zie voor uitgebreide informatie de websites: hollandsewaterlinie.nl; geofort.nl; kunstfortasperen.nl.

Geldermalsen

Achtergrondinformatie

Geldermalsen is ontstaan op de hoger gelegen stroomruggen en oeverwallen van rivier de Linge. Het dorp groeide in eerste instantie langs de Linge als een gestrekt oeverwalddorp. Vervolgens groeide en bloeide het dorp op het kruispunt van de Linge en de oude landweg voor verbindingen tussen Utrecht, Culemborg, Geldermalsen, Zaltbommel en 's- Hertogenbosch. In een lange periode voorafgaand aan het treinverkeer en later het gemotoriseerd wegverkeer was (goederen) transport over water erg belangrijk. Rivier de Linge was eeuwenlang belangrijk voor goederentransport.

In de tweede helft van de 19^e eeuw werden noord-zuid en west-oost lopende spoorwegverbindingen aangelegd. De stoomlocomotief had zij intrede gedaan. Een andere belangrijke ontwikkeling was de bouw van grote bruggen. IJzeren spoorwegbruggen over Lek en Waal en Linge maakten de aanleg van deze railverbindingen mogelijk. Geldermalsen kreeg een eigen spoorwegstation en een groot rangeerterrein voor goederentransport. Geldermalsen was hiermee een belangrijk spoorwegknooppunt in Nederland geworden.

Een ontwikkeling op een geheel ander vlak stimuleerde de centrumfunctie van Geldermalsen. De verkoop van het fruit was niet langer een plaatselijke en regionale aangelegenheid. Meer en meer ontstond in de Betuwe een fruitteelt voor een nationale en internationale markt. In Geldermalsen ontwikkelde zich een van

de grootste fruitveilingen in Nederland. Bij een grootschalige fruitveiling gaat het om aanvoer, maar ook om de distributie van het fruit. Bovendien kon het fruit voor kortere of langere tijd opgeslagen worden.

Later ontwikkelde enkele grote bedrijven grote distributiecentra in Geldermalsen.

De gemeentelijke herindeling zorgde ruim veertig jaar geleden voor een samengaan van een tiental dorpen met Geldermalsen als hoofddorp. De dorpen in de gemeente liggen hoofdzakelijk op de beide oevers van de Linge en westelijk van Geldermalsen. De gemeente strekt zich uit tot Asperen en Leerdam.

Aanvullende informatie

* Heemtuin. In Geldermalsen is een Heemtuin. Deze tuin van circa drie hectaren is aan de Linge en vlakbij het centrum gelegen. In de tuin zijn veel kenmerkende elementen aangebracht zoals houtwallen, knotwilgen en dijklichamen met hun specifieke begroeiing. Er groeien planten zoals deze in de Betuwe in het wild voorkomen. Ook is er aandacht voor de bijenteelt. Heemtuin Geldermalsen heeft in najaar 2014 en voorjaar 2015 een nieuwe inrichting gekregen.

* Le Melangeur. In een voormalig karakteristiek beursgebouw uit 1888 op het Marktplaatsje is Le Melangeur gevestigd. Alles op het gebied van koffie, thee en chocolade vindt u hier. Het pand bevat een schenkerij en een winkel.

Zie voor meer informatie website lemelangeur.nl.

* Treinstation. Het treinstation van Geldermalsen bevindt zich bij fietsknooppunt 30 aan de Genteldijk.

Beesd

* Beschermd dorpsgezicht. De lange Voorstraat vormt een belangrijk deel van het centrum van Beesd en is beschermd dorpsgezicht - onder meer vanwege zijn unieke beplanting, de oude bestrating en de kerk met toren.

* De Blauwe Huisbrug. De verbinding van Beesd met Rumpt op de zuidelijke Lingeoever bestond tot de bouw van de Blauwe Huisbrug in 1956 uit een veerpont. Vanaf het fietspad op de brug prachtige vergezichten over de rivier de Linge.

* Eten & Drinken. In de Voorstraat en directe omgeving zijn diverse mogelijkheden om wat te eten en/of te drinken.

* Verhuur van fietsen bij Van Voorden Tweewielers in de Voorstraat; website vanvoordentweewielers.nl.

* Treinstation. Dit station ligt circa twee kilometer in noordelijk richting aan de dorpsrand van Beesd.

Leerdam

Achtergrondinformatie

Leerdam heeft haar naam te danken aan het afdammen van het riviertje de Leede. Dit riviertje stroomde vanuit het gebied aan de noordkant van Leerdam in de Linge en werd afgedamd in de eerste helft van de middeleeuwen.

Op deze plaats groeide Leerdam als stad. Een vestingstad met wallen en stadsmuren. In de tweede helft van de 14^e eeuw kreeg Leerdam stadsrechten. Leerdam lag op een belangrijke en strategische plaats. Stad en bewoners hadden te maken met gewapende conflicten.

De bestaansbronnen van de bevolking kwamen eerst voornamelijk uit de akkerbouw en fruitteelt. Later werd de veeteelt belangrijker.

In de 18^e en 19^e eeuw ontwikkelde Leerdam zich als industriestadje met een leerlooierij, houtzaagmolens, een scheepstimmerwerf en andere timmerwerkplaatsen. De molens verwerkten hout uit Scandinavië en de Oostzeelanden. Dit hout werd in de vorm van grote houtvloten via de Lingehaven over de Linge aangevoerd. In die periode ontwikkelde zich ook een eerste glasblazerij.

In deze vroege periode van industrialisatie is de basis gelegd voor de productie van de alom bekende producten van glas in de 20^e eeuw; Leerdam Glas. Leerdam groeide als Glasstad met de toenemende productie van gebruiksartikelen van glas in de glasfabriek aan de Linge. Daarnaast heeft het meer ambachtelijk en creatieve glasblazen een verdere ontwikkeling doorgemaakt; zowel in de glasfabriek Royal Leerdam als meer recent in de Glasblazerij in de voormalige houtloods aan de Zuidwal. De oude Glasblazerij vormt een onderdeel van het Nationale Glasmuseum. Dit museum bevindt zich aan de Lingedijk in Leerdam.

Aanvullende informatie

* Leerdam Glasstad. Kennismaken met Leerdam als Glasstad is op meerdere manieren mogelijk.

De glasfabriek Royal Leerdam organiseert op de vrijdagen rondleidingen. Belangrijk onderdeel in de rondleidingen is een kijkje bij de glasblazerij van de fabriek. Zie voor meer informatie de website royalleerdamcrystal.nl.

Een bezoek brengen aan het Nationaal Glasmuseum aan de Lingedijk en/of De Glasblazerij aan de Zuidwal. In De Glasblazerij zijn dagelijks demonstraties te zien van ambachtelijke en creatieve glasblazers. In het museum zijn onder meer talrijke objecten van glas te zien. Uitgebreide informatie is te vinden op de website nationaalglasmuseum.nl.

* Rondvaarttocht op de Linge. Vanuit Leerdam worden vaartochten op rivier de Linge verzorgd door Rederij Leerdam. Zie voor meer informatie website rederijleerdam.nl.

* Eten & Drinken. In het centrum van de stad en langs rivier de Linge bevinden zich diverse horecagelegenheden.

* Treinstation. Het treinstation ligt op een afstand van circa 500 meter (in noordelijke richting) van de fietsroute door het centrum van Leerdam.